

TÉMATATA PRO PPP k předmětu Dějiny Ruska RJ2BP_DRP1 + R2BP_DRP1 v PS

1. Východní Slované v 1. tisíciletí, období tzv. stěhování národů.
2. Východní Slované v 1. tisíciletí. Náboženství, panteon pohanských božstev.
3. Východní Slované v 1. tisíciletí. Vzájemné kontakty se sousedními státy a kmeny.
4. Východní Slované v 6. – 8. století.
5. Náboženství východních Slovanů v kontextu evropského religiozního vývoje.
6. Předpoklady a podmínky pro vznik prvního státního útvaru na území východních Slovanů.
7. Normanská teorie o pozvání Varjagů na Rus. Oleg, Igor, Askold a Dir.
8. Význam výrazu slova Rus, ruský. Role Novgorodu.
9. První knížata v 9. – 10. století (Oleg, Igor, Olga, Svatoslav).
10. Výpravy prvních knížat. Kníže Igor, Olga, Svjatoslav.
11. Ekonomická situace Kyjevské Rusi. Hospodářství. Sociální skladba obyvatelstva. Politické uspořádání a organizace.
12. Rozkvět Kyjevské Rusi za Jaroslava Moudrého (kromě Ruské pravdy).
13. Zákoník Ruská pravda – «Русская правда» a jeho doplněk z počátku 70. let 11. století tzv. «Правда Ярославичей».
14. Otázka nástupnického práva. Ljubečský sjezd – Любечский съезд.
15. Rozkvět Kyjevské Rusi za Vladimíra Monomacha.
16. Řád Vladimíra Monomacha – «Устав Владимира Мономаха» jako doplněk a součást zákoníku Ruská pravda – «Русская правда». Vladimír Monomach.
17. Historické podmínky a specifika kulturního vývoje a rozvoje vzdělanosti v Kyjevské Rusi.
18. Počátky kultury. Nejdůležitější památky materiální a duchovní kultury Kyjevské Rusi.
19. Životní styl a zvyky obyvatel Kyjevské Rusi.
20. Historický význam Kyjevské Rusi v evropském kontextu.
21. Příčiny, průběh a důsledky feudální rozdrobenosti pro Rus. Na jejím území až 30 raně feudálních států, tj. knížectví a zemí s vlastním systémem vlády a hospodářským sektorem. Díky dostatečně efektivnímu hospodářskému rozvoji knížata drží vlastní družinu a správní aparát. Dynastické knížecí spory.
22. Nezávislost Vladimirsko-suzdalského knížectví na Kyjevě získal syn Vladimíra Monomacha – Jurij Dolgoruký. Hlavní město knížectví nejdříve Suzdal, později Vladimir. Rozvoj zemědělství, chovu dobytka, rybolovu, včelaření, sběru lesních plodin. Největší rozvoj za Vsevoloda (vnuka Jurije Dolgorukého)
23. Charakteristika městské republiky Novgorod. Veče. Novgorod Veliký jako územně nejrozsáhlejší ruská země. Hlavní město Novgorod na řece Volchov významným obchodním a řemeslnickým centrem na obchodní cestě z evropského Baltu do Byzance. Sociální vrstvy obyvatelstva, popis způsobu vlády a samosprávy. Грамоты – грамотy jako svědectví o vysoké gramotnosti obyvatelstva.
24. Haličsko-volyňské knížectví jako centrum rozvinutého zemědělství a chovu dobytka i řemeslné výroby.
25. Vznik Mongolského impéria. Role Čingischána.
26. Čingischánovy výpravy po východní a střední Asii.
27. Bitva na řece Kalce.
28. Vpád chána Bátú na Rus ve dvou směrech.
29. Důsledky tataro-mongolského vpádu na Rus.
30. Výboje křižáckých vojsk, Švédů a Dánů v Pobaltí v 13. století.
31. Příčiny, průběh a důsledky Něvské bitvy se Švédy.
32. Alexandr Něvský a jeho válečná strategie.

33. Příčiny, průběh a důsledky bitvy na Čudském jezeře s livoňským (mečovým, německým) řádem. Historický význam vítězství nad Švédy a livoňským řádem v pobaltském regionu.
34. Základní charakteristika vzájemných vztahů Rusi a Zlaté Hordy v 13. až 15. st.
35. Zvláštnosti hospodářského rozvoje ruských knížectví pod nadvládou tataro-mongolských kmenů. Změny v organizaci moci a vlády na Rusi. Ztráta nezávislosti, podřízenost Hordě.
36. Ruská pravoslavná církev v podmínkách panování Hordy. Pravoslaví jako ochránci národních tradic, lidových zvyků a mentality.
37. Následky podřízenosti Zlaté Hordě pro ruská knížectví. Role „nárazníku“ pro Tatary v evropském kontextu, důsledek – cca 250leté zaostání Rusi za Evropou. Horda zajistila bezpečnost pohraničí jednotlivých knížectví.
38. Politické a sociálně-ekonomické předpoklady pro povýšení Moskvy. Základní etapy vývoje Moskevského knížectví.
39. Významné moskevské osobnosti a knížata. Jurij Dolgorukij.
40. Významné moskevské osobnosti a knížata. Ivan Kalita.
41. Role Moskvy jako sjednotitelky jednotlivých ruských zemí.
42. Významné moskevské osobnosti a knížata. Dimitrij Donský.
43. Významné osobnosti Zlaté Hordy. Chán Mamaj.
44. Významné osobnosti moskevské osobnosti a knížata. Ivan III.
45. Politické a sociálně-ekonomické předpoklady pro povýšení Moskvy. Základní etapy vývoje Moskevského knížectví.
46. Významné osobnosti Zlaté Hordy. Chán Bátú / Batu. Timur. Berke.
47. Významné osobnosti Zlaté Hordy. Chán Tochtamyš. Jegidej. Achmat / Achmed.
48. Významné osobnosti moskevského státu. Vasilij III.
49. Kulturní vývoj na Rusi do Kuliovské bitvy.
50. Kulturní vývoj na Rusi po Kuliovské bitvě do konce 15. století.
51. Nejdůležitější památky materiální a duchovní kultury z období tataro-mongolského jha v evropském kontextu.
52. Ukončení závislosti Rusi na Hordě.
53. Svod zákonů z roku 1497. Počátky nevolnického práva.
54. Význam a důsledky sjednocení ruských zemí a knížectví kolem Moskvy.
55. Historické podmínky a specifika kulturního vývoje a rozvoje vzdělanosti v 16. století.
56. Životní styl v ruských zemích v 16. století.
57. Knihtisk.
58. Nejdůležitější památky materiální a duchovní kultury v 16. století v evropském kontextu.
59. Významné osobnosti. Aristotel Fioravanti. Ivan Fedorov.
60. Významné osobnosti. Maxim Grek.
61. Významné osobnosti. Andrej Kurbský.
62. Dětství Ivana IV. a počátek jeho vlády.
63. Korunovace Ivana IV. Vybraná rada.
64. Судебник – Suděbnik, nový svod zákonů v r. 1550.
65. Церковный Стоглавы собор – církevní sněm Stoglav v r. 1551, oficiální panteon svatých.
66. Utváření systému nařízení, příkazů, povinností obyvatelstva. Reforma místní administrativy a správy. Vojenská reforma. Význam reformy. Upevnění centralizace státní moci a správy.
67. Příčiny pádu Vybrané rady a zavedení opričniny. Podstata opričniny a zemštiny. Teror opričníků. Význam opričniny.

68. Vnitřní politika a výsledky vlády Ivana IV.
69. Významné osobnosti. Silvestr. Alexej Adašev. metropolita Makarij.
70. Významné osobnosti. Silvestr. Andrej Kurbský. Maljuta Skuratov.
71. Cíle a úkoly vnější politiky Rusi ve 2. polovině 16. století.
72. Tažení proti Kazani. Tažení proti Astrachani.
73. Livoňská válka.
74. Počátek podmanění Sibíře Timofejevičem Jermakem.
75. Výsledky vnější politiky Rusi ve 2. polovině 16. století.
76. Vláda Fjodora.
77. Významné osobnosti. Dimitrij Ugličský.
78. Významné osobnosti. Vasilij Šujskij.
79. Významné osobnosti. Boris Godunov.
80. Příčiny a průběh smuty.
81. Významné osobnosti. Lžidimitrji I.
82. Významné osobnosti. Lžidimitrji II.
83. Významné osobnosti. Iov. Ivan Bolotnikov.
84. Významné osobnosti. Filaret. Dimitrij Požarský. Kuzma Minin.
85. Vláda prvního Romanovce – Alexeje I.
86. Vláda prvních Romanovců.
87. Připojení Sibíře k Rusku.
88. Samoděržaví. Pravoslavná církev a patriarcha Nikon. Církevní rozkol.
89. Vnější politika Ruska v 17. století.
90. Ruská kultura v 17. století.
91. Počátek vlády Petra I.
92. Předpoklady pro petrovské změny. Evropský kontext.
93. Reformy Petra I.
94. Vnější politika Petra I. Severní válka.
95. Kulturní přeměny za Petra I.
96. Založení a význam Sankt Peterburgu.
97. Ruská architektura v 1. polovině 18. století.
98. Ruské výtvarné umění v 1. polovině 18. století.
99. Ruské hudební umění v 18. století.
100. Význam vlády Petra I. pro další směřování a vývoj Ruska.